



Jaarrekening 2017

Stichting Surplus

BREDA

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1.1	Geconsolideerde jaarrekening	
1.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2017	4
1.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2017	5
1.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht	6
1.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
1.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans	16
1.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	27
1.1.7	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	27
1.1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	28
1.1.9	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening	29
1.1.10	Enkelvoudige balans per 31 december 2017	36
1.1.11	Enkelvoudige resultatenrekening over 2017	37
1.1.12	Toelichting op de enkelvoudige balans	38
1.1.13	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	41
1.1.14	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening	42
1.2	Overige gegevens	
1.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	46
1.2.2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	46

1.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17	31-dec-16
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	60.000	198.628
Materiële vaste activa	2	142.531.729	154.340.298
Financiële vaste activa	3	670.416	760.014
Totaal vaste activa		143.262.145	155.298.940
Vlottende activa			
Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's/ DBC-zorgproducten	4	985.257	470.675
Vordering uit hoofde van financieringstekort	5	1.254.185	
Overige vorderingen	6	9.821.538	11.610.898
Liquide middelen	7	9.206.275	8.732.431
Totaal vlottende activa		21.267.255	20.814.004
Totaal activa		164.529.400	176.112.944
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	8	97.705	98.705
Bestemmingsfondsen		36.912.992	35.160.424
Algemene en overige reserves		-942.308	-1.981.633
Totaal eigen vermogen		36.068.389	33.277.496
Vorzieningen	9	2.903.430	7.326.815
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	10	96.791.831	105.962.414
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's/ DBC-zorgproducten	4	0	
Verplichting uit hoofde van financieringsoverschot	5	0	1.965.571
Overige kortlopende schulden	11	28.765.750	27.580.648
Totaal kortlopende schulden		28.765.750	29.546.219
Totaal passiva		164.529.400	176.112.944

1.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	14	126.009.110	118.951.609
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdzorg)	15	15.110.235	15.946.782
Overige bedrijfsopbrengsten	16	13.862.609	12.245.626
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>154.981.954</u>	<u>147.144.017</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	17	102.087.770	102.396.668
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	18	8.240.239	8.606.015
Overige bedrijfskosten	19	34.075.849	36.291.231
Som der bedrijfslasten		<u>144.403.858</u>	<u>147.293.914</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		10.578.096	-149.897
Financiële baten en lasten	20	-5.198.253	-6.113.719
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>5.379.843</u>	<u>-6.263.616</u>
Vennootschapsbelasting		0	0
RESULTAAT BOEKJAAR NA BELASTINGEN		<u>5.379.843</u>	<u>-6.263.616</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		3.521.498	-1.854.367
Niet collectief gefinancierd vrij vermogen		1.858.345	-4.409.249
		<u>5.379.843</u>	<u>-6.263.616</u>

1.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			10.578.096		-149.897
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeaanpassingen	18	10.150.133		8.756.606	
- mutaties voorzieningen	9	<u>-4.423.385</u>		<u>1.842.616</u>	
			5.726.748		10.599.222
Veranderingen in vlottende middelen:					
- voorraden		0		28.694	
- vorderingen OHP DBC's/DBC-zorgproducten	4	-514.582		-518.522	
- vorderingen	6	1.788.360		-1.537.328	
- vrijval voorziening incurante vorderingen		-149.000		0	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	5	-3.219.756		1.144.123	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	11	522.969		1.076.334	
			-1.572.009		193.301
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>14.732.835</u>		<u>10.642.626</u>
Ontvangen interest	20	87.718		216.654	
Betaalde interest	20	-4.828.263		-5.872.661	
Waardeveranderingen financiële vaste activa	20	-457.708		-457.712	
			<u>-5.198.253</u>		<u>-6.113.719</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			9.534.582		4.528.907
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	-3.467.960		-4.350.232	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	1.783.992		2.193.860	
In gebruik genomen projecten	2	1.042.082		468.834	
Investerings immateriële vaste activa	1	0		100.000	
Investerings deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	3	0		-175.000	
Afname eigen vermogen door deconsolidatie		0		-32.437	
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	3	-18.464		3.635	
Mutatie leningen u/g	3	-472.147		3.696	
Overige investeringen in financiële vaste activa	3	<u>580.209</u>		<u>457.712</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-552.288		-1.329.932
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	10	21.649.028		265.042	
Aflossing langlopende schulden	10	<u>-30.819.611</u>		-5.360.859	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-9.170.583		-5.095.817
Mutatie geldmiddelen			<u><u>-188.289</u></u>		<u><u>-1.896.842</u></u>
Stand per 1 januari	7		7.735.980		9.632.822
Stand per 31 december	7		7.547.691		7.735.980
Mutatie geldmiddelen			<u><u>-188.289</u></u>		<u><u>-1.896.842</u></u>

Toelichting:

De mutatie geldmiddelen bestaat uit de verandering in de liquide middelen alsmede de rc-faciliteiten bij banken.

Voor het opstellen van het geconsolideerd kasstroomoverzicht is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.1 Algemeen

Algemeen

Voor zover van toepassing gelden deze grondslagen ook voor de enkelvoudige jaarrekening van Stichting Surplus.

Vestigingsadres

Stichting Surplus is statutair gevestigd te Breda, feitelijk gevestigd aan de Pastoor van Kessellaan 7, 4761 BH te Zevenbergen en is geregistreerd onder KvK-nummer 20104837.

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Surplus (en de gelieerde instellingen/vennootschappen) bestaan voornamelijk uit het bieden van zorg-, dienst- en hulpverlening op het gebied van welzijn en thuiszorg alsmede verpleeghuis-, verzorgingshuis- en ouderenzorg en huisvesting ten behoeve van cliënten, patiënten en bewoners in de gemeenten in de gezondheidsregio Breda inclusief westelijk Noord-Brabant.

Groepsverhoudingen

Stichting Surplus te Zevenbergen staat aan het hoofd, centrale leiding, van de Surplus groep. Onder 'consolidatie' is een opgave van de groep opgenomen.

Sinds 1 augustus 2017 is Stichting Surplus een bestuurlijke fusie aangegaan met Stichting Elisabeth te Breda (welke voor 100% deelneemt in Zorg voor Vastgoed B.V. te Breda) en Stichting deBreedonk te Breda. Deze entiteiten zijn samen met Stichting Surplus Comfort, welke reeds deel uitmaakte van de Surplus groep, per 1 januari 2018 een juridische fusie aangegaan met Stichting Surplus Zorg.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Continuïteitsveronderstelling

Vanaf 1 januari 2018 bestaat de stichting Surplus uit de Stichting Surplus Zorg (juridisch gefuseerd met Stichting Surplus Comfort, Stichting Elisabeth en Stichting deBreedonk tot de fusie-organisatie 'Stichting Surplus Zorg'), en de stichting Surplus Welzijn, hierna te noemen 'Surplus'.

Voor 2018 heeft Surplus een nieuw contract met de banken afgesloten. Dit contract is gebaseerd op de meerjarenprognose, zoals die in samenwerking met adviesbureau EY-Montesquieu is opgesteld.

In dit contract zijn twee ratio's opgenomen: de Solvabiliteit en de DSCR.

Beide ratio's worden op basis van de begroting 2018 gehaald. In 2018 heeft Surplus een neerwaartse bijstelling van het begrote resultaat en het verwachte liquiditeitsverloop gedaan. Op basis van deze bijstelling heeft Surplus de ratio's doorgerekend en een doorkijk van de liquiditeitsontwikkeling gemaakt. Zowel de ratio's als het liquiditeitsverloop geven Surplus voldoende comfort om de jaarrekening op te stellen op basis van continuïteit. De verwachte uitkomst van de ratio solvabiliteit ultimo 2018 (en verder) is ruim voldoende. De uitkomst van de DSCR ultimo 2018 laat ten opzichte van de afgesproken bankratio voldoende ruimte zien (headroom). Het liquiditeitsverloop kent een aantal oorzaken die ten opzichte van de eerdere prognose vertragend werken in de tijd en hierna worden toegelicht. Voor een andere toelichting op de bankratio's verwijzen wij u naar paragraaf 5.1.5.10 van deze jaarrekening.

Qua liquiditeit speelde de nieuwe vorm van afrekening met de zorgverzekeraars met betrekking tot wijkverpleging Surplus parten tot april j.l. omdat het, tot die datum gebruikte, systeem deze afrekening onvoldoende ondersteunt. Inmiddels is de tekortkoming in dit systeem opgelost en is de verzekeraar begonnen met betalen.

Daarnaast speelt de vertraging in het afsluiten van het hypotheekcontract (vertraging door gemeentelijke goedkeuring) met de banken Surplus in zoverre parten, dat een van onze financiers haar aandeel (50%) in de uitbreiding van de rekening-courant faciliteit nog niet beschikbaar stelt. De verwachting is dat dit binnenkort is opgelost. Aan de andere kant heeft het onderdeel Surplus Welzijn voldoende liquiditeit beschikbaar om adequaat aan te vullen in het meest negatieve scenario. De verwachting is echter dat dit scenario zich niet zal voordoen vanwege de inmiddels gestarte betaling door de zorgverzekeraars.

Stichting Surplus Welzijn heeft ultimo 2017 een positief werkkapitaal van € 2 miljoen. De gerealiseerde resultaten 2018 tot op heden zijn conform begroting. Surplus voorziet dat de resultaatontwikkeling 2018 de lijn van de begroting zal volgen.

In Surplus Holding B.V. is door in het verleden behaalde verliezen een negatief eigen vermogen ontstaan. Deze verliezen zijn (deels) door Stichting Surplus Zorg gefinancierd. De vordering die hieruit is ontstaan is voorzichtigheidshalve geheel voorzien door Stichting Surplus Zorg. Momenteel zijn er geen activiteiten binnen Surplus Holding B.V. waardoor er geen verdere afname van het vermogen te verwachten is.

Gezien bovenstaande uitzettingen verwacht de Raad van Bestuur dat Surplus de komende 12 maanden en daarna aan de verplichtingen kan voldoen. Op grond van deze verwachting is de jaarrekening op basis van continuïteit opgesteld.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar met uitzondering van het volgende:

Stelselwijziging

Waardering gronden en terreinen

Stichting Elisabeth heeft met ingang van 1 januari 2017 een stelselwijziging doorgevoerd in de waarderingsgrondslag van de gronden/terreinen. Met ingang van 1 januari 2017 worden de gronden/terreinen gewaardeerd op basis van actuele waarde terwijl deze in het verleden op basis van historische kostprijs werden gewaardeerd. De reden voor deze stelselwijziging is gelegen in het uniformeren van de grondslagen in het kader van de fusie. Het effect van de stelselwijziging wordt retrospectief verwerkt. Op basis van een taxatie uitgevoerd in maart 2018 zijn de gronden en terreinen met terugwerkende kracht geherwaardeerd. Het effect op het eigen vermogen (herwaarderingsreserve) aan het begin van het boekjaar is € 6.892.748. De aanpassing heeft geen effect op de vergelijkende cijfers in de Winst- en verliesrekening. De aanpassing leidt tot een hoger saldo aan materiële vaste activa van € 6.892.748.

Voorziening groot onderhoud

Stichting Elisabeth heeft met ingang van 1 januari 2017 een stelselwijziging doorgevoerd in de verwerkingswijze van het groot onderhoud. Met ingang van 1 januari 2017 worden de uitgaven voor groot onderhoud, voorzover sprake is van een investering, via de boekwaarde van het actief verwerkt. De reden voor het doorvoeren van deze stelselwijziging is de wens om beter aan te sluiten op hetgeen in de branche gebruikelijk is, waardoor de vergelijkbaarheid toeneemt. Als gevolg van de stelselwijziging daalt de post voorzieningen (onderdeel voorziening groot onderhoud) en stijgt het eigen vermogen (onderdeel algemene reserve) per 1 januari 2017 met € 753.189 ten opzichte van de stand per 31 december 2016 volgens de vastgestelde jaarrekening 2016. De vergelijkende cijfers in de jaarrekening 2017 zijn hierop aangepast. Indien het gewijzigde stelsel reeds in 2016 zou zijn toegepast, zou het resultaat over 2016 € 714.752 hoger zijn dan volgens de vastgestelde jaarrekening 2016. Aangezien de aanpassing van de vergelijkende cijfers inzake de materiële vaste activa praktisch niet mogelijk blijkt te zijn, is deze aanpassing niet verwerkt. Aanpassing zou leiden tot een ultimo 2016 € 77.535 hoger saldo aan materiële vaste activa. Indien de stelselwijziging niet zou zijn doorgevoerd zou het resultaat over 2017 € 117.104 lager zijn, het eigen vermogen ultimo 2017 € 870.293 lager en de voorzieningen ultimo 2017 € 870.293 hoger zijn dan nu in de jaarrekening is verantwoord.

Reclassificatie

Besloten is om de voorziening nabetaling onregelmatigheidstoelage (ORT) bij Stichting Surplus Zorg en Stichting Surplus Comfort met ingang van 1 januari 2017 te presenteren onder de voorzieningen. De reden voor deze stelselwijziging is in het kader van de fusie met Stichting Elisabeth en Stichting deBreedonk. Het effect op het vermogen per 1 januari 2017 en het resultaat voorgaand boekjaar is nihil.

De aanpassing heeft op de balansposities per 1 januari 2017 een effect van € 1.100.444, positief op de voorzieningen, negatief op de kortlopende schulden.

Foutherstel

Met betrekking tot de jaarrekening 2016 is, nadat deze is vastgesteld, een materiële fout geconstateerd met betrekking tot het belang in Zorg voor Vastgoed B.V. Op 31 december 2016 is € 406.807 niet juist verwerkt in de jaarrekening van Zorg voor Vastgoed B.V. waardoor de deelneming in Stichting Elisabeth ultimo 2016 te laag is gewaardeerd. De geconstateerde fout in 'Zorg voor Vastgoed' is tweeledig. Er is in 2016 een voorziening verlieslatend contract gevormd, die niet aan de voorwaarden van een voorziening verlieslatend contract voldeed. Deze voorziening is derhalve onterecht gevormd en dient te worden gecorrigeerd. Naast de voorziening in 2016 die niet gevormd had mogen worden, zou er sprake zijn geweest van een bijzondere waardevermindering op de activa (die niet meer terugverdiend gaat worden). Derhalve dient deze bijzondere waardevermindering van EUR 399.194 ook in de vergelijkende cijfers gecorrigeerd te worden bij Zorg voor Vastgoed. Dit houdt in dat de waardering van de deelneming €406.807 hoger wordt. De waardering is aangepast in de beginbalans. De invloed op het eigen vermogen per 1 januari 2017 bedraagt € 406.807 positief. De impact op het nettoresultaat/resultaat na belastingen en kasstroom van boekjaar 2016 bedraagt eveneens € 406.807 positief. De vergelijkende cijfers over 2016 zijn aangepast.

Schattingwijziging

In het kader van de fusie heeft de instelling de verwachte economische levensduur en eventuele restwaarde van panden herijkt. Dit heeft er toe geleid dat de afschrijvingstermijn van gebouwen is aangepast van 50 jaar naar 40 jaar (en/of rekening houdend met een eventuele restwaarde).

Overeenkomstig de richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ 145) worden de hieruit voortvloeiende effecten voor de afschrijvingen verwerkt in de verwachte resterende gebruiksperiode van de betreffende panden.

Als gevolg hiervan zijn de afschrijvingskosten in het boekjaar met € 369.896 toegenomen ten opzichte van de kosten bij ongewijzigde uitgangspunten.

Ten aanzien van de bepaling van de jubileumvoorziening is een wijziging in de schattingsmethode doorgevoerd. De bepaling van jubileumvoorziening is vanaf 2017 gebaseerd op een disconteringsvoet van 2%. In voorgaand boekjaar was de berekening tevens gebaseerd op de inschatting van 4%, hetgeen op basis van voortschrijdend inzicht een te positieve inschatting is gebleken. Deze aanpassing heeft in 2017 per saldo tot een last van € 102.000 geleid.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken. Tevens zijn de vergelijkende cijfers van de uit hoofde van de bestuurlijke fusie aan de groep toegevoegde entiteiten opgenomen in de vergelijkende cijfers.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Enkelvoudige jaarrekening

Er is geen sprake van afwijkingen tussen de grondslagen van waardering en resultaatbepaling tussen de geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening.

Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van stichting Surplus.

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van Stichting Surplus, samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Stichting Surplus direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld. Deelnemingen waarop geen overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend (geassocieerde deelnemingen) worden niet betrokken in de consolidatie.

Wanneer er sprake is van een belang in een joint venture, dan wordt het desbetreffende belang proportioneel geconsolideerd. Van een joint venture is sprake indien als gevolg van een overeenkomst tot samenwerking de zeggenschap door de deelnemers gezamenlijk wordt uitgeoefend.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

In de jaarrekening 2017 van Stichting Surplus zijn de verbonden partijen weergegeven.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn tevens opgenomen de stichtingen en vennootschappen die tot de groep behoren. Dit betreft de volgende stichtingen en vennootschappen:

- * Surplus Holding B.V. te Zevenbergen (zeggenschap 100%);
- * Stichting Surplus Zorg te Zevenbergen (zeggenschap 100%);
- * Stichting Elisabeth te Breda (zeggenschap 100%);
- * Stichting deBreedonk te Breda (zeggenschap 100%);
- * Stichting Surplus Comfort te Breda (zeggenschap 100%);
- * Stichting Surplus Welzijn te Breda (zeggenschap 100%);
- * Integrale Ondersteuning HbH-Begeleiding Gemeente Breda B.V. te Zevenbergen (zeggenschap 100%);
- * Zorg voor Vastgoed B.V. te Breda (zeggenschap 100%).

Op grond van artikel 7, lid 5 en 6, van de Regeling verslaggeving WTZi is de volgende entiteit buiten de consolidatie gebleven:

- Martha Flora Bavel B.V. te Bavel (zeggenschap 49%);

De aandelen in Nuevo B.V., Nuevo Thuiszorg B.V. en Nuevo Vastgoed B.V. zijn eind 2017 verkocht aan de andere aandeelhouders.

Coöperatie de MARQ U.A. is in 2017 opgericht door onder andere Stichting Surplus Zorg en Stichting Elisabeth. De zeggenschap in deze entiteit is 50%. Omdat de activiteiten van de MARQ per 1 oktober 2017 zijn aangevangen, is voor deze entiteit sprake van een verlengd boekjaar tot en met 31 december 2018. Deze vennootschap is niet in de consolidatie opgenomen. Er is gebruik gemaakt van de vrijstelling op basis van het feit dat de gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is op het geheel van de geconsolideerde jaarrekening (artikel 407 lid 1 BW).

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Surplus en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Acquisities en desinvestering van groepsmaatschappijen

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van de onderneming.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Goodwill voortkomend uit acquisities wordt geactiveerd en lineair afgeschreven gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur.

Uitzondering hierop vormt de waardering van gronden en terreinen. De gronden en terreinen van de zorg (gerelateerde) lokaties worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Op het moment van verkrijgen of vervaardigen van het actief vindt waardering plaats tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Daarna vindt waardering plaats tegen de actuele waarde. De actuele waarde wordt onder meer gebaseerd op beschikbare marktgegevens en samengesteld door een externe taxateur.

Waardevermeerderingen van deze materiële vaste activa (niet zijnde vastgoedbeleggingen), worden rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen in een herwaarderingsreserve. De waardevermeerdering dient echter in de resultatenrekening te worden verwerkt, voor zover deze een terugneming van een waardevermindering van hetzelfde actief is die voorheen als last was verwerkt in de resultatenrekening.

Herwaarderingsreserves worden gevormd en aangehouden per actief. Waardeverminderingen worden direct ten laste van de resultatenrekening gebracht voor zover zij niet ten laste van een eerder gevormde herwaarderingsreserve kunnen worden gebracht. Een waardevermindering ontstaat indien de actuele waarde van een materieel vast actief lager is dan de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterrinen en op onderhanden projecten en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen : 2,5-5 %.
- Machines en installaties : 5 %.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting : 2,5-20 %.
- Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoeringen en vooruitbetalingen op materiële vaste activa: 0 %.

Groot onderhoud:

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Vaste activa worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen als sprake is van wijzigingen in omstandigheden waardoor de vraag ontstaat of de boekwaarde van een actief terugverdiend kan worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief per balansdatum te vergelijken met de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde kan bestaan uit de contante waarde van de toekomstige netto-kasstromen die het actief naar verwachting bij voortgezet gebruik zal genereren, of de bij verkoop naar verwachting te realiseren directe opbrengstwaarde.

Ook voor de financiële activa wordt per balansdatum beoordeeld of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen wordt de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardevermindering bepaald en direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst- en -verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt. De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Stichting Surplus beschikt over vastgoed waar zorg wordt verleend waarop aanspraken bestaan ingevolge artikel 6 van de Wlz. Voor dit vastgoed zijn in 2011 de bekostigingsregels aangepast. Volledige nacalculatie van kapitaallasten van goedgekeurde investeringen is vervangen door prestatiebekostiging. Hierbij geldt een overgangstermijn van 6 jaar (tot en met 2017) waarin deze overgang gefaseerd wordt doorgevoerd. Als gevolg van deze wijziging in de bekostiging is geconcludeerd dat sprake is van indicaties die kunnen duiden op een mogelijke duurzame waardevermindering. Als gevolg hiervan dient Stichting Surplus overeenkomstig RJ 121 te toetsen of de boekwaarde nog kan worden gerealiseerd uit de toekomstige opbrengsten.

Stichting Surplus heeft de realiseerbare directe opbrengstwaarde bij verkoop en de contante waarde van de toekomstige kasstromen van dit zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden, en vergeleken met de boekwaarde van dit vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2017. Belangrijke veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de benadering van de contante waarde van de kasstromen zijn:

- De locaties worden als kasstroomgenererende eenheden gezien;
- De totale levensduur van het vastgoed is gesteld op gemiddeld 40 jaar;
- Gehanteerde restwaarden zijn gesteld op de taxatiewaarden van grond minus de sloopkosten;
- Uit meerjarenbegroting afgeleide kasstromen 2018 en de genormaliseerde trendmatige kasstromen vanaf 2019 tot aan einde levensduur;
- Vervangingsinvesteringen tot het niveau welke noodzakelijk worden geacht om het betreffende vastgoed tot aan einde levensduur in gebruik te houden;
- Een disconteringsvoet van 5,25%, zijnde de gemiddelde externe vermogenskosten van de zorginstelling en het gewenste rendement op het eigen vermogen.

De contante waarde van de toekomstige kasstromen ligt boven de boekwaarde per 31 december 2017 zodat er uit hoofde van impairment geen aanpassingen zijn gedaan aan de waardering van het vastgoed.

Stichting Surplus heeft ten aanzien van de panden die gebruikt worden voor de kinderopvangactiviteiten een vergelijking uitgevoerd van de boekwaarde van deze panden met de realiseerbare waarde, zijnde de directe opbrengstwaarde. Hiertoe zijn de betreffende panden getaxeerd door een extern deskundige.

Bijzondere waardeverminderingen financiële instrumenten

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de stichting op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de stichting de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst-en-verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Operationele leasing

Bij de Stichting Surplus kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoeding van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Stichting Surplus in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Vorderingen op deelnemingen en overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten (indien materieel). Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Verstrekte leningen

Verstrekte leningen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervers verliezen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Stichting Surplus maakt gebruik van rentederivaten. Deze worden tegen geamortiseerde kostprijs opgenomen. De wijze van verwerking van waardeveranderingen van het afgeleide instrument is afhankelijk van of er met het afgeleide financiële instrument hedge accounting wordt toegepast. Indien er geen kostprijs hedge accounting wordt toegepast, wordt er door Stichting Surplus een schuld opgenomen voor een eventuele negatieve reële waarde van het derivaat.

Stichting Surplus past waar mogelijk kostprijs hedge accounting toe. Op het moment van aangaan van een hedge relatie, wordt dit door Stichting Surplus gedocumenteerd. Stichting Surplus stelt middels een test periodiek de effectiviteit van de hedge relatie vast. Dit gebeurt door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge instrument met die van de afgedekte positie, of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie indien de kritische kenmerken van het hedge instrument en die van de afgedekte positie niet aan elkaar gelijk zijn.

Bij het toepassen van kostprijs hedge accounting is de eerste waardering en de grondslag van verwerking in de balans en de resultaatbepaling van het hedge-instrument afhankelijk van de afgedekte post. Dit betekent dat Stichting Surplus derivaten tegen kostprijs waardeert omdat de afgedekte leningen ook tegen kostprijs in de balans worden verwerkt.

Het ineffektieve deel van de hedgerelatie wordt direct in de resultatenrekening verwerkt indien het hedge instrument een negatieve reële waarde heeft.

Op de onderlinge vorderingen en schulden aan groepsmaatschappijen zijn geen contractuele bepalingen (zekerheden en rente) van toepassing.

Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, zijnde de kostprijs van de reeds bestede verrichtingen, of tegen de opbrengstwaarde van de DBC / DBC-zorgproduct indien deze lager is. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden project worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financieringsverschil

Dit betreft het nog in tarieven te verrekenen overschot/tekort aan het einde van het boekjaar en bestaat uit het verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het budget. Hierbij worden de per balansdatum bestaande tekorten en overschotten over diverse jaren gesaldeerd.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Kortlopende vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Herwaarderingsreserve

Waardevermeerderingen van activa die worden gewaardeerd tegen actuele waarde worden opgenomen in de herwaarderingsreserve indien voor deze activa geen frequente marktnoteringen bestaan. Worden waardeveranderingen van deze activa niet onmiddellijk in het resultaat verwerkt, dan worden waardeveranderingen direct in het eigen vermogen (herwaarderingsreserve) verwerkt. De herwaarderingsreserve wordt gevormd per individueel actief en is niet hoger dan het verschil tussen de boekwaarde op basis van historische kostprijs en de boekwaarde op basis van actuele waarde. Als een actief wordt vervreemd, valt een eventueel aanwezige herwaarderingsreserve met betrekking tot dat actief vrij ten gunste van het resultaat.

De reële waarde van de grond is bepaald op basis van geregeld uitgevoerde rapportages door een onafhankelijke, ter zake kundige externe taxateur en heeft in maart 2018 voor het laatst plaatsgevonden.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de reële of de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen, binnen de zorgentiteiten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. Bij de berekening is rekening gehouden met het aanwezige personeelsbestand, de hoogte van de uitkeringen, toekomstige salarisstijgingen, blijfkans en leeftijd. De contante waarde is berekend met een rentepercentage van 2%.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langdurig zieken

De voorziening loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor de eerste twee ziekte jaren van medewerkers die langdurig ziek zijn. De hoogte van de voorziening is bepaald op basis van de salariskosten inclusief sociale lasten gedurende de ziekte periode vermeerderd met de transitie vergoeding. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening nabetaling onregelmatigheidstoelag (ORT)

In de CAO VVT die in het najaar 2016 van kracht is geworden is het recht op een nabetaling van onregelmatigheidstoelag vastgelegd. Dit houdt in dat (ex-)werknemers die daarvoor in aanmerking komen, deze toelag met terugwerkende kracht tot 2012 ontvangen. De berekeningswijze is in grote lijnen overeengekomen tussen werkgevers en werknemers. Op basis daarvan is een berekening gemaakt van de naar verwachting ontstane verplichting. De terugbetaling mag in drie jaarlagen geschieden. De eerste daarvan ligt in 2017, de laatste in 2019. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.3. Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Bedrijfsopbrengsten

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, dit indien aan de volgende voorwaarden is voldaan: a. het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald; b. waarschijnlijke economische voordelen; c. de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald; en d. gemaakte kosten en kosten die nog moeten worden gemaakt kunnen betrouwbaar worden bepaald; als dat niet kan dan opbrengsten slechts verwerken tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening). Bij de berekening van het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten is wel/geen rekening gehouden met de na-indexering.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Uitgangspunten Wijkverpleging

Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie van de Wlz zorg (onder meer wijkverpleging) overgeheveld van de zorgkantoren naar de zorgverzekeraars. Zoals dit ook al in 2013 is gebeurd met de geriatrische revalidatiezorg. Als gevolg van deze decentralisatie is er voor 2017 sprake van een bepaalde mate van omzet onzekerheden. Overeenkomstig de landelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in de omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van stichting en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan liggen een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat binnen de wijkverpleging er sprake is sprake van inherent ontbrekende onafhankelijke indicatie (wettelijk zo verankert) door zorgaanbieders en het ontbreken van een onafhankelijk indicatieorgaan. Hetgeen kan leiden tot discussies over de prikkels in het stelsel en in individuele gevallen zou kunnen leiden tot bijstelling van het oorspronkelijk geïndiceerde niveau met mogelijke effecten voor de financiële verrekening en verantwoording bij materiële controles door de zorgverzekeraars. Dergelijke materiële controles kunnen ook plaatsvinden op de geriatrische revalidatiezorg met nagekomen effecten. De raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening waar mogelijk en wijst op het resterende inherente risico terzake dat kan leiden tot nagekomen financiële effecten in 2017 of later.

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen bedragen zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Surplus heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Surplus betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen.

In maart 2018 bedroeg de dekkingsgraad 99,8%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%. Het herstelplan van het pensioenfonds heeft een looptijd van 12 jaar en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Het herstelplan eindigt als de dekkingsgraad op het vereiste niveau is.

Stichting Surplus heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Surplus heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord en voor zover de aan het Pensioenfonds Zorg en Welzijn te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

De overheadkosten zijn door middel van verdeelsetels naar de verschillende werksorten doorbelast. De overheadkosten bestaan uit salariskosten, overige personeelskosten, huisvestingskosten en organisatiekosten. De verdeling heeft zoveel mogelijk plaatsgevonden volgens een algemene sleutel op basis van de personeelsaantallen bij de afzonderlijke werksorten. De aan huisvesting gerelateerde kosten zijn op basis van het werkelijke verbruik per werksort op de lokale situaties.

Belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-afrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingsschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Zorg voor vastgoed B.V. en Surplus Holding B.V. zijn zelfstandig belastingplichtig. Echter, gezien de resultaten is voor het boekjaar 2017 geen belastinglast in de jaarrekening verwerkt. De overige entiteiten vallen onder zorgvrijstelling waardoor deze niet aan belastingheffing onderhevig zijn.

Grondslagen van segmentering

Segmentatie van de resultatenrekening heeft niet plaatsgevonden

1.1.4.4. Financiële instrumenten en risicobeheersing

Rente- en kasstroorrisico

Stichting Surplus loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder de financiële vaste activa en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen).

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot het renterisico gecontracteerd. Met betrekking tot bepaalde variabel rentende schulden (schulden aan kredietinstellingen) heeft Stichting Surplus een renteswap gecontracteerd, zodat zij variabele rente ontvangt en vaste rente betaalt.

Kredietrisico

Stichting Surplus heeft geen significante concentraties van kredietrisico's. De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

Kasstrooverzicht

Het kasstrooverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstrooverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstrooverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstrooverzicht opgenomen. De waarde van de gerelateerde activa en leaseverplichting zijn in de toelichting van balansposten verantwoord. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten. Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2017 geldmiddelen zijn opgeofferd.

1.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Goodwill	60.000	198.628
Totaal immateriële vaste activa	<u>60.000</u>	<u>198.628</u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	198.628	231.925
Bij: investeringen	0	0
Af: afschrijvingen	138.628	33.297
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>60.000</u>	<u>198.628</u>
	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
Aanschafwaarde	100.000	935.577
Cumulatieve afschrijvingen	40.000	736.949

Toelichting:

Eind 2015 heeft Surplus Zorg een aandelenbelang van 49% in Martha Flora Bavel B.V. verworven. Martha Flora is een organisatie gespecialiseerd in (particuliere) dementiezorg. De goodwill hiervoor bedraagt € 100.000 en wordt in 5 jaar afgeschreven.

De overige goodwill met een boekwaarde per 1 januari 2017 ad € 118.627 is binnen Surplus Holding B.V. in 2017 geheel afgeschreven in verband met de vervreemding van de deelnemingen.

2. Materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Gronden en terreinen	15.462.550	17.901.500
Bedrijfsgebouwen	100.373.752	106.980.707
Machines en installaties	15.776.122	17.022.877
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	9.872.236	11.227.924
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	1.047.069	1.207.290
Totaal materiële vaste activa	<u>142.531.729</u>	<u>154.340.298</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	154.340.298	154.483.317
Bij: investeringen	3.467.960	4.350.232
Bij: herwaarderingen (waardevermindering)	-2.438.950	6.892.748
Af: afschrijvingen	8.320.435	8.324.115
Af: correctie afschrijving voorg. jaren	0	0
Af: bijzondere waardeverminderingen	1.691.070	399.190
Af: in gebruik genomen projecten	1.042.082	468.834
Af: desinvesteringen	1.783.992	2.193.860
Boekwaarde per 31 december	<u>142.531.729</u>	<u>154.340.298</u>
	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
Aanschafwaarde	202.707.012	204.122.277
Cumulatieve herwaarderingen	9.179.910	13.309.930
Cumulatieve afschrijvingen	69.355.193	63.091.909

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.6. In toelichting 1.1.7 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten.

In 2017 heeft Stichting Elisabeth het juridisch eigendom van 141 appartementen verworven. Het economische eigendom van deze appartementen is sinds 2012 op de balans van Stichting Elisabeth verantwoord. Met de afwikkeling van de financial lease in 2017 is een bate behaald welke in mindering is gebracht op betreffende activa als 'bijzondere waardevermindering'.

De reële waarde van de grond is bepaald op basis van geregeld uitgevoerde rapportages door een onafhankelijke, ter zake kundige externe taxateur en heeft in maart 2018 plaatsgevonden. Op basis van deze taxatie leidt de herwaardering per saldo tot een waardevermindering welke ten laste is gebracht van de herwaarderingsreserve.

Op de gebouwen en terreinen is een hypothecaire zekerheid gevestigd ten behoeve van bancaire financieringen.

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Deelnemingen	0	104.039
Vorderingen op verbonden maatschappijen	510.000	0
Vorderingen op deelnemingen	160.416	198.269
Vordering inzake compensatieregeling	0	457.706
Totaal financiële vaste activa	<u>670.416</u>	<u>760.014</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2017</u>
	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	760.014
Bij: resultaat deelnemingen	18.464
Bij: nog te ontvangen rente leningen	1.066
Bij: lening deMARQ	510.000
Af: vervreemding deelnemingen	122.503
Af: ontvangen aflossing leningen	38.919
Af: vrijval / afschrijving compensatieregeling	457.706
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>670.416</u>

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Martha Flora Bavel B.V.	Verpleeghuiszorg	4.900	49%	-331.784	-146.091

Toelichting:

Onder de compensatieregeling vallen activa welke in het kader van de invoering van de Normatieve Huisvestings Component (NHC) versneld worden afgeschreven (vanaf 1 januari 2012 in 6 jaar). Het betreft spookgebouwen voor een bedrag ad € 2.729.338.

De vorderingen op deelnemingen heeft betrekking op verstrekte leningen aan Martha Flora Inventaris B.V. en Martha Flora Bavel B.V. De rente bedraagt 12-maands Euribor plus een opslag van 1,25%. De aflossing geschiedt in 60 maandelijks opeenvolgende termijnen. Omtrent zekerheden is niet overeengekomen.

Onder de vorderingen op verbonden maatschappijen is opgenomen een verstrekte lening aan Cooperatie deMARQ. De rente bedraagt 1,25% per jaar. De aflossing geschiedt in 5 gelijke jaarlijkse termijnen, voor het eerst per januari 2019. Omtrent zekerheden is niets overeengekomen.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

4. Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden projecten DBC's / DBC-zorgproducten	1.873.953	1.547.371
Af: ontvangen voorschotten	888.696	1.076.696
Totaal onderhanden projecten	<u>985.257</u>	<u>470.675</u>

5. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	<u>t/m 2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	-2.308.643	343.072	0	-1.965.571
Financieringsverschil boekjaar				1.254.185	1.254.185
Correcties voorgaande jaren	0	10.265	-129.692		-119.427
Betalingen/ontvangsten		2.298.378	-213.380		2.084.998
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>0</u>	<u>2.308.643</u>	<u>-343.072</u>	<u>1.254.185</u>	<u>3.219.756</u>
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.254.185</u>	<u>1.254.185</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

c	c	c	a
---	---	---	---

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	1.254.185	0
- schulden uit hoofde van financieringsoverschottekort	0	-1.965.571
	<u>1.254.185</u>	<u>-1.965.571</u>

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	85.899.350	82.775.175
Af: ontvangen voorschotten	84.645.165	82.188.495
Totaal financieringsverschil	<u>1.254.185</u>	<u>586.680</u>

Toelichting:

Correctie voorgaande jaren komt voort uit de definitieve vaststelling en verwerking van de nacalculatie formulieren.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

6. Overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	7.251.792	8.019.502
Belastingen en sociale premies	41.284	21.496
Overige vorderingen	682.231	1.135.325
Vooruitbetaalde bedragen	522.457	428.454
Nog te ontvangen bedragen	1.323.774	2.006.121
Totaal overige vorderingen	<u>9.821.538</u>	<u>11.610.898</u>

Toelichting:

De vorderingen en overlopende activa hebben alle een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen en overlopende activa benadert de boekwaarde vanwege het doorlopende karakter ervan.

De voorziening dubieuze debiteuren die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 62.061 (2016 € 152.841).

Onder de debiteuren zijn vorderingen opgenomen in verband met declaraties die in 2018 zijn ingediend bij financierders. De impact hiervan per 31-12-2017 is € 2.457.916.

De afname van het debiteurensaldo is te verklaren door een daling van te vorderen gelden wettelijk budget door Stichting Elisabeth ultimo boekjaar.

Op de onderlinge vorderingen op groepsmaatschappijen zijn geen contractuele bepalingen (zekerheden en rente) van toepassing.

7. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	9.150.294	8.666.438
Kassen	44.350	51.462
Kruisposten	11.631	14.531
Totaal liquide middelen	<u>9.206.275</u>	<u>8.732.431</u>

Toelichting:

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

8. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	97.705	98.705
Bestemmingsfondsen	36.912.992	35.160.424
Algemene en overige reserves	-942.308	-1.981.633
Totaal eigen vermogen	<u>36.068.389</u>	<u>33.277.496</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	98.705	0	-1.000	97.705
Totaal kapitaal	<u>98.705</u>	<u>0</u>	<u>-1.000</u>	<u>97.705</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten:	22.628.138	3.521.498	0	26.149.636
Bestemmingsfondsen:				
Herwaarderingsreserve	12.532.286	0	-1.768.930	10.763.356
Totaal bestemmingsfondsen	<u>35.160.424</u>	<u>3.521.498</u>	<u>-1.768.930</u>	<u>36.912.992</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	1.609.093	341.600	-149.000	1.801.693
Algemene reserves:				
Algemene reserve huur	408.873	-62.907	0	345.966
Legaat	553.769	0	0	553.769
Reserve exploitatieresultaat vastgoed	-4.351.164	-278.825	0	-4.629.989
Reserve exploitatieresultaat Vastgoed SWNG	1.434.499	1.835.479	0	3.269.978
Reserve exploitatieresultaat Merlinde	-2.414.347	22.998	0	-2.391.349
Herwaarderingsreserve	777.644	0	-670.020	107.624
Totaal algemene en overige reserves	<u>-1.981.633</u>	<u>1.858.345</u>	<u>-819.020</u>	<u>-942.308</u>

Toelichting:

De algemene reserve huur is gevormd uit de exploitatie van aanleunwoningen. Deze beperking is aangebracht door de Raad van Bestuur.

De algemene reserve Legaat is gevormd uit een schenking, waarbij via een notariële akte is vastgelegd dat deze gelden ten goede moeten komen van bewoners van Stichting Surplus Zorg. Deze beperking is door de Raad van Bestuur derhalve aangebracht.

De reserve exploitatiereserve vastgoed is gevormd vanuit de exploitatie van het 'commercieel' vastgoed. Als gevolg van negatieve exploitatieresultaten heeft deze reserve per saldo een negatief saldo.

De reserve exploitatieresultaat SWNG betreft een bestemmingsreserve Stichting Welzijn Nieuw Ginneken. In 2017 is het positief exploitatiesaldo van locatie Ulvenhout alsmede het verkoopresultaat behaald met de verkoop van vastgoed in 2017 toegevoegd aan deze reserve.

De herwaarderingsreserve ziet op de herwaardering van de gronden in eigendom. Deze herwaardering is gebaseerd op een taxatierapport dat in maart 2018 is opgemaakt.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	<u>31-dec-2017</u>	<u>31-dec-2016</u>
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	5.379.843	-6.263.616
Overige mutaties herwaarderingsreserve	-2.438.950	661.772
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling als onderdeel van het groepsvermogen	-2.438.950	661.772
Totaalresultaat van de instelling	<u>2.940.893</u>	<u>-5.601.844</u>

9. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€	€
Voorziening jubileumverplichtingen	459.396	116.712	0	2.978	573.130
Voorziening reorganisatie	923.973	0	662.276	36.408	225.289
Voorziening langdurig zieken	482.810	284.318	52.536	0	714.592
Nabetaling ORT	2.145.636	35.098	885.980	67.177	1.227.577
Overige voorzieningen	3.315.000	162.842	3.315.000	0	162.842
Totaal voorzieningen	<u>7.326.815</u>	<u>598.970</u>	<u>4.915.792</u>	<u>106.563</u>	<u>2.903.430</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-2017</u>
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	1.161.367
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.742.063
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	655.494

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening jubileumverplichtingen heeft betrekking op uitgestelde beloningen aan werknemers uit hoofde van een langjarig dienstverband. De waardering van deze voorziening voor jubileumverplichtingen vindt tegen contante waarde plaats, rekening houdend met een jaarlijkse salarisstijging alsmede een inschatting van de vetrekkans van het huidige personeelsbestand.

De voorziening reorganisatie is gevormd uit hoofde van de kosten voortvloeiende uit de dienstverbanden welke zullen worden beëindigd bij afloop van het project waarvoor de betrokkenen zijn ingezet, dan wel bij afloop van de financiering van de betreffende arbeidsplaatsen.

De voorziening langdurig zieken wordt gevormd voor de eerste twee ziektejaren van medewerkers die langdurig ziek zijn. De hoogte van de voorziening is bepaald op basis van de salariskosten inclusief sociale lasten gedurende de ziekte periode vermeerderd met de transitie vergoeding.

Voorziening nabetaling ORT

In het najaar 2016 is een nieuwe cao VVT van kracht geworden. In deze cao is het recht op een nabetaling van onregelmatigheidstoelag vastgelegd. Dit houdt in dat werknemers die daarvoor in aanmerking komen, deze toeslag met terugwerkende kracht tot 2012 ontvangen. De berekeningswijze is in grote lijnen overeengekomen tussen werkgevers en werknemers. Op basis daarvan is een berekening gemaakt van de naar verwachting ontstane verplichting. De terugbetaling mag in drie jaarlagen geschieden. De eerste daarvan ligt in 2017, de laatste in 2019. De termijn die in 2018 is uitbetaald is onder de korlopende schulden opgenomen.

Overige voorzieningen

In 2016 is een voorziening getroffen voor het per dan voorziene verlies in verband met beëindiging van het contract 'De Tweesprong' wat in 2017 is geëffectueerd. Daarmee is deze voorziening geheel afgewikkeld.

Verder is hieronder opgenomen een reservering voor van Gemeente Breda ontvangen gelden in het kader van het project 'duurzaam HV' waartoe in 2018 kosten gemaakt gaan worden.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

10. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan banken	96.791.831	105.962.414
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>96.791.831</u>	<u>105.962.414</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	110.865.291	115.948.434
Bij: nieuwe leningen	21.649.028	265.042
Af: aflossingen	28.876.314	5.348.185
Stand per 31 december	<u>103.638.005</u>	<u>110.865.291</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	6.846.174	4.902.877
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>96.791.831</u>	<u>105.962.414</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	6.846.174	4.902.877
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	96.791.831	105.962.414
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	76.715.212	87.101.148

Toelichting:

Begin 2014 heeft een herstructurering van de verstrekte hypotheek plaatsgevonden. Op 25 maart 2014 is een akte van hypotheek en verpanding gepasseerd, waarbij Stichting Surplus Zorg een bankhypotheek heeft gevestigd op registergoederen zoals nader omschreven in de betreffende akte. Hypotheeknemers zijn WfZ, ABN-AMRO Bank N.V. en ING Bank N.V., waarbij sprake is van een onderliggende overeenkomst gedeelde zekerheden.

De financierings afspraken zijn gemaakt vanuit Stichting Surplus Zorg, Stichting Elisabeth en Stichting deBreedonk. Op basis van de resultaten voldoen Surplus, Stichting Elisabeth en Stichting deBreedonk aan de ratio's afgesproken met de banken.

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. de aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

11. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	1.658.584	996.451
Crediteuren	3.557.058	3.031.264
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	6.846.174	4.902.877
Belastingen en sociale premies	2.232.682	4.152.070
Schulden terzake pensioenen	169.377	1.455.317
Nog te betalen salarissen	1.082.528	1.167.684
Vakantiegeld	2.511.026	2.662.127
Vakantiedagen	4.569.315	3.955.632
Eindejaarsuitkering	203.708	0
Loopbaanbudget	238.608	145.439
Schulden aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	518.274	0
Nog te betalen kosten	4.450.185	3.976.973
Vooruitontvangen opbrengsten:	331.438	238.377
Overige overlopende passiva:		
Nog niet aangewende subsidies	0	327.625
Nog niet aangewende investeringssubsidies	151.559	219.810
Overige schulden	245.234	349.002
Totaal overige kortlopende schulden	<u>28.765.750</u>	<u>27.580.648</u>

Toelichting:

De kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

Op de onderlinge schulden aan groepsmaatschappijen zijn geen contractuele bepalingen (zekerheden en rente) van toepassing.

Onder schulden aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen is opgenomen de rekening-courant schuld aan Coöperatie deMARQ. Op deze schuld zijn geen contractuele bepalingen (zekerheden en rente) van toepassing.

De afname te betalen belastingen en sociale premies wordt veroorzaakt doordat de eindejaarsuitkering vanaf 2017 grotendeels in november wordt uitgekeerd waardoor de hierover verschuldigde belastingen en sociale premies reeds in het lopende boekjaar zijn afgewikkeld. De afname te betalen pensioenen komt voort uit het feit dat in verband met de UPA er in 2017 reeds in de loop van het jaar reeds de premie PFZW over de ORT is afgedragen.

Bij de ABN-AMRO Bank N.V. bedraagt de kredietfaciliteit per ultimo 2017 € 1.000.000 (2016: € 1.000.000) en de rente EURIBOR plus 1,3%. Bij de ING-Bank N.V. bedraagt de kredietfaciliteit per ultimo 2017 € 3.500.000 (2016: € 3.500.000 en de rente EURIBOR plus 1,95%.

De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen krediet-faciliteit in rekening-courant bij ABN-AMRO Bank N.V. en ING-Bank N.V. en luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- borgtocht van WfZ;
- pari passu-verklaring.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

12. Financiële instrumenten

Stichting Surplus Zorg maakt gebruik van derivaten om renterisico's af te dekken. Voor de verwerking, waardering en resultaatbepaling, wordt met betrekking tot deze derivaten (hedge-instrumenten) kostprijs-hedgeaccounting toegepast. Derivaten waarbij op het moment van afsluiten van het instrument niet exact te bepalen is welk mogelijk verlies geleden kan worden (open eind derivaten), zijn niet toegestaan.

Voor de variabel rentende lening is voor € 27.557.500 een renteswap aangegaan met de ING-Bank om het variabel renterisico op deze lening af te dekken. De renteswap loopt tot 1 oktober 2024. Gedurende de looptijd wordt een variabele rente ter hoogte van 3-maands Euribor met een opslag van 1,89% geruild tegen een vaste rente van 3,215%. Rekening houdende met de geldende debiteurenopslag van 1,89% is sprake van een effectieve rentevoet van 5,1%. Het gegeven dat er sinds het 3e kwartaal 2015 sprake is van negatieve waarde van het 3-maands Euribor, is hierop niet van invloed. De negatieve waarde van de renteswap bedraagt ultimo 2017 € 4.311.695 (ultimo 2016 € 5.363.549). De effectiviteit van de hedge bedraagt ultimo 2017 100%.

Kredietrisico

Stichting Surplus Zorg heeft geen significante concentraties van kredietrisico's. De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

13. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Zekerheden en garanties

Als zekerheid voor de aflossing van de schulden aan kredietinstellingen is een positieve en negatieve hypotheekverklaring afgegeven door Stichting Surplus Zorg ad € 51.718.000 betreffende diverse panden van Stichting Surplus Zorg te Zevenbergen.

Ten behoeve van bancaire financieringen en kredietfaciliteiten zijn door Stichting Elisabeth de volgende zekerheden verstrekt:

- De BNG heeft als zekerheden het object Leuvenaarsstraat alsmede het pandrecht op vorderingen voortkomend uit verhuur
- De gemeente Breda heeft zich garantgesteld voor leningen op de objecten Vuchterhage en Leuvenaarsstraat.
- De ABN AMRO heeft als zekerheid het object De Donk.

Door Stichting deBreedonk zijn voor de lening bij de ING de volgende zekerheden verstrekt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en terreinen;
- negatieve pledge/pari passu en cross default verklaring;
- pandrecht op de vorderingen.

Garanties

Stichting Surplus Zorg heeft per jaareinde ten behoeve van derden een tweetal garanties afgesloten bij financiële instellingen. De totale garantie ultimo 2017 bedraagt € 17.216.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

Stichting Surplus Zorg heeft voor een drietal verzorgingshuizen (Fendertshof, Ganshoek en Mauritsshof) langdurige huurcontracten afgesloten met respectievelijk Woningstichting Geertruidenberg (voor Fendertshof en Ganshoek) en Woonstichting Brabants Waard (Mauritsshof).

Met Woonstichting Etten-Leur heeft Surplus Zorg langlopende contracten inzake de huur van woningen aan de Kasteelweg te Zevenbergen en het pand Kerkwerf te Etten-Leur.

Met stichting WSG heeft Surplus Zorg een langlopend contract tot met oktober 2018 inzake Antonius Abt te Terheijden.

Stichting Surplus Comfort heeft een huurovereenkomst met Vesteda te Maastricht voor de duur van 20 jaar (t/m 2019). De huur wordt jaarlijks herzien.

Ten behoeve van de extramurale zorgverlening door Stichting deBreedonk in het woon-zorg complex Heksenwiel wordt binnen dat complex een aantal ruimten gehuurd van woningbouwvereniging Singelveste.

Per balansdatum bedraagt de maandhuur € 1.912. Deze huur wordt jaarlijks per 1 juli geïndexeerd. De huurovereenkomst heeft een looptijd tot 14 juli 2020.

Het in 2010 in gebruik genomen complex Molenstaete is ontwikkeld in samenwerking met woningcorporatie Laurentius. Voor de huur van een drietal gebouwen met woningen voor kleinschalige PG-zorg met behandeling, alsmede voor een aantal kantoor- en algemene ruimtes gevestigd in een ander gebouw, is in 2010 een huurovereenkomst afgesloten voor de duur van 20 jaren.

De overeengekomen huurprijs is gebaseerd op de in 2006 door het College Bouw geadviseerde en door het ministerie van VWS goedgekeurde investeringssom. De huurprijs is berekend conform de lineaire methode op basis van kale huur (rente en afschrijving). De maandhuur per balansdatum bedraagt € 66.853 en wordt jaarlijks per 1 april neerwaarts bijgesteld.

Stichting Elisabeth heeft zich aansprakelijk gesteld voor de huurverplichting van Zorg voor Vastgoed B.V. inzake Hotel Merlinde. De resterende looptijd van het huurcontract bedraagt 13 jaar.

Door Surplus Welzijn zijn diverse huurovereenkomsten afgesloten, waarbij de huur jaarlijks wordt herzien.

De totale huurverplichting kan als volgt worden gespecificeerd:

	Totaal
	€
Niet langer dan 1 jaar	6.261.153
Tussen 1 en 5 jaar	16.098.629
Langer dan 5 jaar	21.730.608
	<u>44.090.390</u>

Leasing

De geleasde auto's, kopieerapparaten en koffiezetautomaten strekken tot zekerheid van de leaseverplichting.

De contracten inzake de koffiezetautomaten zijn per 31-12-2017 beëindigd.

De operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt.

De resterende looptijd van de leaseverplichting kan als volgt worden gespecificeerd:

	Lease	Kopieer-	Koffiezet-	Totaal
	auto's	apparaten	automaten	€
	€	€	€	€
Niet langer dan 1 jaar	59.084	379.668	0	438.752
Tussen 1 en 5 jaar	138.849	363.267	0	502.116
Langer dan 5 jaar	0	0	0	0
	<u>197.933</u>	<u>742.935</u>	<u>0</u>	<u>940.868</u>

Obligoverplichting

De obligoverplichting ten aanzien van het Waarborgfonds voor de Zorgsector bedraagt maximaal 3% van de boekwaarde van de door het Waarborgfonds geborgde leningen, zijnde € 107.205.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn voornamelijk onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Project Overakker

In juli 2016 heeft Stichting Elisabeth het onroerend goed gelegen aan de Brigidastraat te Breda verkocht. Hierbij is met de koper overeengekomen dat indien het gekochte binnen 10 jaar na overdracht wordt vervreemd de koper aan verkoper een vergoeding verschuldigd is ten grootte van:

- € 100.000 in geval van gehele doorverkoop van het gekochte tegen een koopprijs van tenminste € 1.600.000
- Plus 50% van het meerdere boven € 1.600.000, indien de verkoopprijs meer dan € 1.600.000 bedraagt.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument (MBI) kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen. De minister heeft voor verschillende subsectoren in de zorg een MBI ingesteld, waarvan de volgende omzetplafonds voor 2017 relevant zijn voor Stichting Surplus:

- MBI-omzetplafond verpleging en verzorging (TB/REG-17602-01)
- MBI-omzetplafond geriatrische revalidatiezorg en eerstelijns verblijf (TB/REG-17635-01)

Door de NZa wordt het omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het MBI-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. De minister van VWS zou uiterlijk vóór 1 december van het opvolgende jaar moeten beslissen over inzet van het MBI, als sprake is van een overschrijding. In de afgelopen jaren is gebleken dat deze periode van elf maanden te kort is om de werkelijke realisatie vast te stellen, met als gevolg dat de realisatie voor meerdere voorgaande jaren nog niet is vastgesteld.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat derhalve nog geen inzicht in de realisatie van het MBI-omzetplafond over 2017 en de nog niet afgewikkelde voorgaande jaren. Ook is nog onduidelijk of er daadwerkelijk sprake zal zijn van het inzetten van het macrobeheersinstrument. Wel geldt dat dit wettelijk gezien mogelijk is om dit bij een vastgestelde overschrijding te doen. Stichting Surplus is daarom nu niet in staat een betrouwbare schatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

1.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Gronden en terreinen €	Bedrijfsgebouwen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en €	Materiele vaste bedrijfsactiva in uitvoering en €	Totaal €
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	4.591.570	138.601.258	29.619.716	30.102.443	1.207.290	204.122.277
- cumulatieve herwaarderingen	13.309.930	0	0	0	0	13.309.930
- cumulatieve afschrijvingen	0	31.620.551	12.596.839	18.874.519	0	63.091.909
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>17.901.500</u>	<u>106.980.707</u>	<u>17.022.877</u>	<u>11.227.924</u>	<u>1.207.290</u>	<u>154.340.298</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	444.978	488.791	1.652.330	881.861	3.467.960
- herwaarderingen (afwaardering)	2.438.950	0	0	0	0	2.438.950
- afschrijvingen	0	3.588.438	1.502.950	2.969.047	0	8.060.435
- extra afschrijvingen NZa-goedgekeurd	0	260.000	0	0	0	260.000
- afgeronde projecten	0	0	0	0	1.042.082	1.042.082
- bijzondere waardevermindering	0	1.691.070	0	0	0	1.691.070
- <i>desinvesteringen</i>						
- aanschafwaarde	0	2.361.686	1.188.342	291.115	0	3.841.143
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	849.261	955.746	252.144	0	2.057.151
per saldo	<u>0</u>	<u>1.512.425</u>	<u>232.596</u>	<u>38.971</u>	<u>0</u>	<u>1.783.992</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-2.438.950</u>	<u>-6.606.955</u>	<u>-1.246.755</u>	<u>-1.355.688</u>	<u>-160.221</u>	<u>-11.808.569</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	4.591.570	136.684.550	28.920.165	31.463.658	1.047.069	202.707.012
- cumulatieve herwaarderingen	10.870.980	0	0	0	0	9.179.910
- cumulatieve afschrijvingen	0	36.310.798	13.144.043	21.591.422	0	69.355.193
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>15.462.550</u>	<u>100.373.752</u>	<u>15.776.122</u>	<u>9.872.236</u>	<u>1.047.069</u>	<u>142.531.729</u>
Afschrijvingspercentage	0,0%	2,5% - 5%	5,0%	2,5% - 20%	0,0%	

1.1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen €	Overige deelnemingen €	Vorderingen op groepsmaat- schappijen €	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen) €	Overige effecten €	Vordering op grond van compensa- tieregeling €	Totaal €
Boekwaarde per 1 januari 2017		104.039		198.269	0	457.706	760.014
Resultaat deelnemingen		18.464					18.464
Ontvangen dividend							0
Vervreemding deelnemingen		-122.503					-122.503
Verstrekte leningen / verkregen effecten				510.000	0		510.000
Nog te ontvangen rente leningen				1.066	0		1.066
Ontvangen aflossing leningen				-38.919	0		-38.919
(Terugnname) waardeverminderingen					0	-457.706	-457.706
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>670.416</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>670.416</u>
Som waardevermeerderingen		-104.039		472.147	0	-457.706	-89.598

Stichting Surplus

BIJLAGE

1.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG 400090331	31-dec-99	2.495.791	20	Onderhandse	4,00%	374.368	0	124.790	249.578	0	2	lineair	124.790	Garantie WfZ
ABN AMRO 520917308	31-dec-07	6.000.000	30	Onderhandse	5,00%	4.050.000	0	200.000	3.850.000	2.850.000	20	lineair	200.000	Geen
ABN AMRO 520916964	31-dec-08	14.000.000	30	Onderhandse	5,00%	10.255.998	0	468.000	9.787.998	7.447.998	21	lineair	468.000	Pos/neg hyp.verkl
Stichting S.K.G.	31-dec-89	149.747	30	Onderhandse	3,00%	23.513	0	9.168	14.345	0	2	annuitair	9.482	Gemeentegarantie
Stichting S.K.G.	31-dec-90	45.378	30	Onderhandse	3,00%	12.376	0	2.590	9.786	0	3	annuitair	2.680	Gemeentegarantie
Stichting S.K.G.	31-dec-93	181.512	20	Onderhandse	3,00%	73.196	0	9.429	63.767	33.496	6	annuitair	9.752	Pandrecht vord.
Stichting S.K.G.	31-dec-00	794.115	20	Hypothecaire	3,00%	374.115	0	40.000	334.115	134.115	3	lineair	40.000	Hypotheekrecht
ING 656866624	31-dec-97	226.890	23	Hypothecaire	5,00%	30.857	0	30.857	0	0	0	lineair	0	Hypotheekrecht
BNG 400090052	31-dec-99	1.951.255	30	Hypothecaire	5,00%	1.181.102	0	67.191	1.113.911	725.456	12	annuitair	70.469	Gemeentegarantie
ING 662099370	31-dec-02	850.000	25	Hypothecaire	3,00%	365.500	0	34.000	331.500	153.000	10	lineair	34.000	Hypotheekrecht
ING 668899387	31-dec-94	408.402	30	Hypothecaire	5,00%	102.101	0	13.613	88.488	20.440	7	lineair	13.613	Pandrecht vord.
ING 666892943	31-dec-99	500.883	28	Hypothecaire	5,00%	192.313	0	18.152	174.161	65.253	10	lineair	18.152	Hypotheekrecht
ING 676597467	31-dec-99	328.991	25	Hypothecaire	5,00%	92.117	0	13.160	78.957	0	7	lineair	13.160	Hypotheekrecht
A.B.P. aanleunwon.	31-dec-87	1.002.653	30	Onderhandse	7,00%	76.893	0	76.893	0	0	0	annuitair	0	Gemeentegarantie
ING 652994970	1-okt-12	29.017.500	18	Onderhandse	1,89%+euribor	25.197.500	0	1.180.000	24.017.500	20.367.500	13	lineair	1.180.000	Pos/neg hyp.verkl
BNG 40.109268	1-aug-14	1.800.000	15	Onderhandse	2,00%	1.560.000	0	120.000	1.440.000	720.000	12	lineair	120.000	Garantie WfZ
BNG 40.109457	16-dec-14	600.000	20	Onderhandse	2,00%	540.000	0	30.000	510.000	360.000	17	lineair	30.000	Garantie WfZ
Vesteda	1-apr-09	409.360	20	Annuititeit	4,00%	291.065	0	18.381	272.684	167.753	12	annuitair	19.200	Geen
BNG	30-dec-88	2.168.162	40	Onderhandse	5,00%	1.139.702	0	71.976	1.067.726	651.234	11	annuitair	75.510	Gemeentegarantie
BNG	30-dec-04	2.009.112	23	Onderhandse	4,00%	960.878	0	87.353	873.525	436.763	10	lineair	87.353	Gemeentegarantie
ABN-AMRO	29-okt-07	2.570.558	30	Onderhandse	5,00%	1.992.182	0	64.264	1.927.918	1.606.599	20	lineair	64.264	Hyp. verklaring
ABN-AMRO	29-okt-07	5.310.781	20	Onderhandse	5,00%	2.920.930	0	1.865.539	1.055.391	0	10	lineair	265.539	Hyp. verklaring
BNG	14-apr-09	5.000.000	25	Onderhandse	2,00%	3.500.000	0	200.000	3.300.000	2.300.000	17	lineair	200.000	Gemeentegarantie
St. Vrienden Elisabeth	15-okt-09	350.000	1	Onderhandse	4,00%	350.000	0	0	350.000	350.000	0	afl. vrij	0	
BNG	1-apr-10	28.000.000	26	Onderhandse	4,00%	21.840.000	0	1.120.000	20.720.000	15.120.000	17	lineair	1.120.000	Hyp. verklaring
BNG	31-dec-10	6.000.000	25	Onderhandse	3,00%	4.560.000	0	240.000	4.320.000	3.120.000	18	lineair	240.000	Hyp. verklaring
BNG	31-dec-10	5.124.000	25	Onderhandse	5,00%	3.894.240	0	204.960	3.689.280	2.664.480	18	lineair	204.960	Hyp. verklaring
Green	25-jul-12	24.000.000		Financial lease	6,00%	21.441.720	74.028	21.515.748	0	0	0		0	
BNG 40111134	13-apr-17	12.625.000	26	Onderhandse	4,00%	0	12.625.000	250.000	12.375.000	9.875.000	25	lineair	500.000	Hyp. verklaring
BNG 40111135	13-apr-17	7.400.000	20	Onderhandse	2,00%	0	7.400.000	185.000	7.215.000	5.365.000	19	lineair	370.000	Hyp. verklaring
Dutch Rental Estate	25-apr-17	1.550.000	2	Onderhandse	4,00%	0	1.550.000	400.000	1.150.000	0	1	lineair	1.150.000	Hyp. inschrijving
ING Bank	4-jan-10	4.350.000	25	Hypothecaire	3,00%	2.902.000	0	174.000	2.728.000	1.858.000	17	lineair	174.000	Hyp. verpanding
Lening inventaris						570.625	0	41.250	529.375	323.125	13		41.250	
Totaal						110.865.291	21.649.028	28.876.314	103.638.005	76.715.212			6.846.174	

1.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

14. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijk ondersteuning

	2017	2016
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	29.721.691	26.462.906
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	85.803.730	82.775.175
Opbrengsten WMO	8.700.478	8.254.812
Overige zorgprestaties	1.781.068	1.489.136
Correctie budget AWBZ voorgaande jaren	2.143	-30.420
Totaal	<u>126.009.110</u>	<u>118.951.609</u>

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringswet zijn gestegen als gevolg van tariefstijgingen (o.a. in het kader van 'waardigheid en trots'). Daarnaast zijn in 2016 kortdurende opnames gefinancierd via de Subsidieregeling 1e lijns verblijf en zijn in 2016 onder subsidies verantwoord. Vanaf 2017 wordt deze zorg vanuit de ZWV gefinancierd.

De toename in Wlz-opbrengsten vloeit voort uit tariefsaanpassingen en wijzigingen (toename) in volumes.

15. Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdzorg)

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Overige subsidies	11.766.476	11.188.221
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	2.374.328	4.351.764
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS (waaronder opleidingsfonds)	969.431	406.797
Totaal	<u>15.110.235</u>	<u>15.946.782</u>

Toelichting:

De overige subsidies betreffen grotendeels subsidies toegekend aan Stichting Surplus Welzijn voor het verrichten van welzijnswerkzaamheden voor de diverse gemeenten.

De subsidies Wlz/Zvw-zorg betreffen subsidies zoals Zorginfrastructuur, behandeling en overgang kapitaallasten. De daling vloeit voort uit de wijziging in financiering van kortdurend 1e lijns verblijf zoals hierboven toegelicht.

16. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Dienstverlening aan derden	1.957.040	1.641.474
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Opbrengsten voeding	2.611.563	3.108.090
Huren aanleunwoningen	3.013.810	3.745.595
Servicekosten aanleunwoningen	0	5.526
Overige opbrengsten	6.280.196	3.744.941
Totaal	<u>13.862.609</u>	<u>12.245.626</u>

Toelichting:

De lagere huur- en servicekosten opbrengst aanleunwoningen wordt veroorzaakt door de sluiting van locatie De Dissel in Breda.

De toename van de overige opbrengsten wordt veroorzaakt door:

- Resultaten vanuit vastgoedtransacties;
- Doorbelasting op basis van D.V.O. aan deMARQ;
- Vergoeding voor overdracht thuiszorg activiteiten in Tilburg.

1.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

17. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	71.339.647	73.461.173
Sociale lasten	11.254.646	11.496.712
Pensioenpremies	5.618.685	5.657.550
Andere personeelskosten	3.261.280	3.167.518
Subtotaal	<u>91.474.258</u>	<u>93.782.953</u>
Personeel niet in loondienst	10.613.512	8.613.715
Totaal personeelskosten	<u>102.087.770</u>	<u>102.396.668</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Stichting Surplus	1.792	1.860
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>1.792</u>	<u>1.860</u>

Toelichting:

Deze afname personeelskosten wordt onder andere veroorzaakt door het (deels) afstoten van activiteiten huishoudelijke hulp en GRZ zorg waarbij tevens personeel is overgegaan. Daarnaast zijn de schoonmaakwerkzaamheden voor eigen ruimtes geoutsourced waarbij ook personeel is overgegaan.

De overige personele kosten stijgen onder andere doordat het vakantie-uren tegoed van de huidige medewerkers ultimo 2017 is gestegen.

Er zijn geen werknemers buiten Nederland werkzaam.

18. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	138.628	33.297
- materiële vaste activa	8.320.435	8.723.306
Dotatie / vrijval reservering aan te wenden investeringssubsidies	0	0
Doorbelasting afschrijvingen	-218.824	-150.588
Totaal afschrijvingen	<u>8.240.239</u>	<u>8.606.015</u>

1.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	7.981.194	7.024.136
Algemene kosten	10.686.142	9.383.150
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.963.526	3.701.359
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	2.685.599	2.761.387
- Energiekosten gas	765.189	836.700
- Energiekosten stroom	869.266	977.756
- Energie transport en overig	183.427	326.997
Subtotaal	<u>4.503.481</u>	<u>4.902.840</u>
Huur en leasing	7.145.854	8.948.574
Dotaties en vrijval voorzieningen	-204.348	2.331.172
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>34.075.849</u></u>	<u><u>36.291.231</u></u>

Toelichting:

De toename van de hotelmatige kosten is te verklaren door het uitbesteden van de schoonmaakwerkzaamheden vanaf 2017. Onder de algemene kosten zijn opgenomen fusiekosten voor een bedrag van € 1.140 K. De toename wordt verder veroorzaakt door kosten gemaakt in het kader van 'Waardigheid en trots'.

Onder dotaties en vrijval voorzieningen is vorig jaar verwerkt de dotatie i.v.m. het verlies op beëindiging contract 'De Tweesprong'.

1.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

20. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	69.254	220.289
Resultaat deelnemingen	18.464	-3.635
Subtotaal financiële baten	<u>87.718</u>	<u>216.654</u>
Rentelasten	-4.829.880	-5.841.806
Resultaat liquidatie deelnemingen	0	0
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	-457.708	-457.712
Overige financiële lasten	1.617	-30.855
Subtotaal financiële lasten	<u>-5.285.971</u>	<u>-6.330.373</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-5.198.253</u></u>	<u><u>-6.113.719</u></u>

Toelichting:

De afname van de rentelasten ligt in lijn met de afname van langlopende leningen.

21. Honoraria van de onafhankelijke accountant

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
De honoraria (incl. omzetbelasting) van de onafhankelijke accountant over 2017 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	233.531	307.441
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	81.560	39.338
3 Fiscale advisering	81.947	88.678
4 Niet-controlediensten	81.386	15.972
Totaal honoraria van de onafhankelijke accountant	<u><u>478.424</u></u>	<u><u>451.429</u></u>

22. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

1.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

23. WNT-VERANTWOORDING 2017 Surplus

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Surplus. Het voor Surplus toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 166.000. (Het bezoldigingsmaximum voor zorg en jeugdhulp, klasse IV, totaalscore 11).

Bestuurlijke fusie

Deze WNT-verantwoording bevat uitsluitend gegevens van topfunctionarissen over de periode 1/1-31/7.

Vanaf 1/8 zijn Stichting DeBreedonk, Stichting Elisabeth en Stichting Surplus bestuurlijk gefuseerd, vooruitlopend op een juridische fusie per 1-1-2018.

Als gevolg hiervan zijn vanaf 1/8 de bestuurders en toezichthouders voor alle drie stichtingen gelijk. De verantwoording van de WNT-gegevens van deze functionarissen vanaf 1/8 is opgenomen in de jaarrekening van Stichting Surplus.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	E.A.A. van Mansum	A.L. Maranus	J.W.A. Verbaal
Functiegegevens	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/8 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	171.643	173.076	62.541
Beloningen betaalbaar op termijn	11.123	11.103	4.612
<i>Subtotaal</i>	182.766	184.179	67.153
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	166.000	166.000	69.584
-/- Onverschuldigd betaald bedrag			
Totale bezoldiging	182.766	184.179	67.153
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Overgangsrecht is van toepassing	Overgangsrecht is van toepassing	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0	1,0	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	175.721	175.753	
Beloningen betaalbaar op termijn	10.856	10.840	
Totale bezoldiging 2016	186.577	186.593	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Deze tabel is in 2017 niet van toepassing voor de instelling.

1.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

1.c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	K.A.M. Topouzis	K.A.M. Topouzis	J.H.M.P. Reinen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/7	1/8 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	11.767	6.190	13.528
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.462	6.958	16.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totale bezoldiging	11.767	6.190	13.528
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/7		1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	21.997		16.500
Beloningen betaalbaar op termijn	-		-
Totale bezoldiging 2016	21.997		16.500

bedragen x € 1	M.J.J.M. Malmberg	A.J.M. Hoyng	J.M.M. Taks
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	13.468	13.528	13.528
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	16.600	16.600	16.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totale bezoldiging	13.468	13.528	13.528
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	14.000	13.992	9.925
Beloningen betaalbaar op termijn			
Totale bezoldiging 2016	14.000	13.992	9.925

1.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1	P. Vlaardingerbroek	M.A.M. Bekkers	C.M.G. Raaijmakers
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/8 - 31/12	3/11 - 31/12	1/8 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	5.637	2.181	5.637
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	10.438	2.683	6.958
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totale bezoldiging	5.637	2.181	5.637
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totale bezoldiging 2016	-	-	-

bedragen x € 1	A.J.H.W. Coppelmans	E.J.M.A. Smits
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/8 - 31/12	1/8 - 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	5.547	5.641
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	6.958	6.958
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totale bezoldiging	5.547	5.641
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totale bezoldiging 2016	-	-

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder
Deze tabel is in 2017 niet van toepassing voor de instelling.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Deze tabel is in 2017 niet van toepassing voor de instelling.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

1.1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17	31-dec-16
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	15.332	20.683
Financiële vaste activa	2	0	0
Totaal vaste activa		15.332	20.683
Vlottende activa			
Overige vorderingen	3	0	0
Liquide middelen	4	118.519	23.898
Totaal vlottende activa		118.519	23.898
Totaal activa		133.851	44.581
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene en overige reserves	5	55.667	-53.885
Totaal eigen vermogen		55.667	-53.885
Vorzieningen	6	0	0
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	7	78.184	98.466
Totaal passiva		133.851	44.581

1.1.11 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Overige bedrijfsopbrengsten	8	25.903	11.747
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>25.903</u>	<u>11.747</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	9	5.351	11.747
Overige bedrijfskosten	10	-89.000	20.571
Som der bedrijfslasten		<u>-83.649</u>	<u>32.318</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		109.552	-20.571
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>109.552</u></u>	<u><u>-20.571</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene reserve		<u>109.552</u>	<u>-20.571</u>
		<u><u>109.552</u></u>	<u><u>-20.571</u></u>

1.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Machines en installaties	0	0
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	15.332	20.683
Totaal materiële vaste activa	<u>15.332</u>	<u>20.683</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	20.683	32.430
Bij: investeringen	0	0
Af: afschrijvingen	5.351	11.747
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>15.332</u>	<u>20.683</u>
Aanschafwaarde	125.208	125.208
Cumulatieve afschrijvingen	109.876	104.525

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de WTZi-vergunningplichtige vaste activa, de WTZi-meldingsplichtige vaste activa, de WMG-gefinancierde vaste activa en de Kleinschalige Woonvoorzieningen per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.14. In toelichting 1.1.15 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten.

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Deelnemingen	0	0
Totaal financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	0
Af: waardeverminderingen	0
Bij: getroffen voorziening deelneming	0
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Surplus Holding B.V.		18.000	100%	-463.961	-105.881

Toelichting:

Stichting Surplus heeft een deelneming in Surplus Holding. Deze deelneming heeft een negatief eigen vermogen van EUR 460k, waarbij de schulden van de holding vooral toekomen aan Surplus Zorg. Surplus Zorg heeft hiervoor al een voorziening getroffen, waardoor het niet noodzakelijk is voor Stichting Surplus om hier nog additioneel een voorziening voor te treffen.

1.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. Overige vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Overige vorderingen	0	0
Totaal overige vorderingen	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

De vorderingen en overlopende activa hebben alle een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen en overlopende activa benadert de boekwaarde vanwege het doorlopende karakter ervan.

4. Liquide middelen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	118.519	23.898
Totaal liquide middelen	<u>118.519</u>	<u>23.898</u>

Toelichting:

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking van Stichting Surplus.

PASSIVA

5. Eigen vermogen

<i>Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Algemene en overige reserves	55.667	-53.885
Totaal eigen vermogen	<u>55.667</u>	<u>-53.885</u>

Algemene en overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per</u>	<u>Resultaat-</u>	<u>Overige</u>	<u>Saldo per</u>
	1-jan-2017	bestemming	mutaties	31-dec-2017
	€	€	€	€
Algemene reserves	-53.885	109.552	0	55.667
Totaal niet-collectief gefinancierd vrij vermogen	<u>-53.885</u>	<u>109.552</u>	<u>0</u>	<u>55.667</u>

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2017 en resultaat over 2017

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>Eigen</u>	<u>Resultaat</u>
	vermogen	€
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	55.667	109.552
Surplus Holding BV	-463.961	-105.882
Stichting Surplus Zorg	13.478.898	1.798.501
Stichting Comfort	237.815	-32.796
Stichting Surplus Welzijn	2.266.052	337.929
Integrale Ondersteuning HbH-Begeleiding gemeente Breda B.V.	319.670	154.895
Stichting deBreedonk	2.072.410	107.974
Stichting Elisabeth	17.951.317	3.164.565
Zorg voor Vastgoed B.V.	-773.351	22.998
Eliminaties	923.874	-177.893
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>36.068.391</u>	<u>5.379.843</u>

1.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

7. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan groepsmaatschappijen	54.725	52.240
Overige schulden	23.459	40.269
Overige overlopende passiva	0	5.957
Totaal overige kortlopende schulden	<u>78.184</u>	<u>98.466</u>

Toelichting:

De kortlopende schulden hebben alle een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopend karakter ervan.

Op de onderlinge schulden aan groepsmaatschappijen en de schulden aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen zijn geen contractuele bepalingen (zekerheden en rente) van toepassing.

Stichting Surplus

1.1.13 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting €	Totaal €
Stand per 1 januari 2017		
- aanschafwaarde	125.208	125.208
- cumulatieve herwaarderingen	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	104.525	104.525
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>20.683</u>	<u>20.683</u>
Mutaties in het boekjaar		
- investeringen	0	0
- herwaarderingen	0	0
- afschrijvingen	5.351	5.351
- extra afschrijvingen NZa-goedgekeurd	0	0
- afgeronde projecten	0	0
- bijzondere waardeverminderingen	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>		
.aanschafwaarde	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0
<i>- desinvesteringen</i>		
aanschafwaarde	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-5.351</u>	<u>-5.351</u>
Stand per 31 december 2017		
- aanschafwaarde	125.208	125.208
- cumulatieve herwaarderingen	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	109.876	109.876
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>15.332</u>	<u>15.332</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2,5% - 20%	

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

8. Overige bedrijfsopbrengsten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige bedrijfsopbrengsten	25.903	11.747
Totaal	<u>25.903</u>	<u>11.747</u>

LASTEN

9. Personeelskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment: Stichting Surplus	0	0
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>0</u>	<u>0</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

10. Afschrijvingen op immateriële en vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige afschrijvingen: - materiële vaste activa	5.351	11.747
Totaal afschrijvingen	<u>5.351</u>	<u>11.747</u>

11. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige bedrijfskosten: - overige kosten	-89.000	20.571
Totaal overige bedrijfskosten	<u>-89.000</u>	<u>20.571</u>

Toelichting:

Onder de overige bedrijfskosten is opgenomen een gedeeltelijke vrijval van de eerder getroffen voorziening op de vordering op Surplus Holding in verband met aflossing.

12. Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 januari 2018 is de juridische fusie met Stichting Surplus Zorg, Stichting Elisabeth en Stichting deBreedonk geëffectueerd.

13. Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 1.1.2.

14. Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Surplus heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld in de vergadering van 25 juni 2018.

De raad van toezicht van de Stichting Surplus heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 25 juni 2018.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

De heer Drs. E.A.A. van Mansum
Voorzitter Raad van Bestuur

W.G.

De heer Drs. A.L. Maranus MBA-H
Lid Raad van Bestuur

W.G.

De heer Drs J.W.A. Verbaal MBA
Lid Raad van Bestuur

W.G.

De heer Drs. F.H. van de Werfhorst
Voorzitter Raad van Toezicht

W.G.

Mevrouw Drs. E.J.M.A. Smits MMO
Lid Raad van Toezicht

W.G.

Mevrouw Mr. A.J.H.W. Coppelmans
Lid Raad van Toezicht

W.G.

De heer Ir. Th. Malmberg
Lid Raad van Toezicht

W.G.

Mevrouw Drs. A.J.M. Hoyng
Lid Raad van Toezicht

W.G.

De heer Drs. J.J.M. Taks
Lid Raad van Toezicht

W.G.

De Heer M.A.M. Bekkers
Lid Raad van Toezicht

W.G.

De heer Prof. dr. mr. P. Vlaardingbroek
Lid Raad van Toezicht

1.2 OVERIGE GEGEVENS

1.2 OVERIGE GEGEVENS

1.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten van Stichting Surplus is opgenomen dat de Raad van Bestuur jaarlijks binnen vijf maanden na afloop van het boekjaar een jaardocument opmaakt, met daarin een jaarverslag en een jaarrekening. De jaarrekening bestaat uit een balans, incl. resultaatbestemming, en een staat van baten en lasten van de Stichting. Het besluit tot resultaatbestemming kan pas door de bestuurder worden genomen na voorafgaande goedkeuring door de Raad van Toezicht.

1.2.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.



Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Surplus

Verklaring over de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Surplus een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting en de groep op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017 van Stichting Surplus te Breda ('de stichting') gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Surplus en haar dochtermaatschappijen (samen: 'de groep') en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2017;
- de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling verslaggeving WTZi.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Surplus zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

DFYOYY4A54AX-421394510-152

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Newtonlaan 205, 3584 BH Utrecht, Postbus 85096,
3508 AB Utrecht

T: 088 792 00 30, F: 088 792 95 08, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.



Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Utrecht, 29 juni 2018
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. A. Terlouw RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2017 van Stichting Surplus

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel.



Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de stichting opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.